

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г. С. СКОВОРОДИ

***ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ ХХІ СТОЛІТТЯ
ОЧИМА МОЛОДІ***

**МАТЕРІАЛИ
IV Міжвузівської студентської
наукової конференції**

20 травня 2020 року

Харків 2020

УДК 330
ББК 65.0
Т33

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова оргкомітету:

Прокопенко І.Ф. – ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, академік НАПН України, доктор педагогічних наук, професор

Члени оргкомітету:

Радченко Л.П. – професор кафедри економічної теорії, фінансів і обліку Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, кандидат економічних наук, доцент

Сідельнікова І.В. – професор кафедри економічної теорії, фінансів і обліку Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, кандидат економічних наук, доцент

Гуцан Т.Г. – доцент кафедри економічної теорії Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, кандидат педагогічних наук, доцент

Мельникова О.В. – доцент кафедри економічної теорії, фінансів і обліку Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, кандидат педагогічних наук, доцент

Власенко Я.В. – член Ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, магістрант 1 року навчання

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди
(протокол № 3 від 15 травня 2020 р.)*

Тенденції та перспективи розвитку економіки ХХІ століття очима молоді: матеріали IV Міжвузівської студентської наукової конференції (20 травня 2020 р., м. Харків). – Харків: ХНПУ, 2020. – 205 с.

У збірці представлено матеріали IV Міжвузівської студентської наукової конференції, присвяченої Дню науки. Дослідження учасників конференції розкривають актуальні проблеми економічної теорії. Розглядаються питання формування сучасної національної економіки в умовах глобалізації, процеси інноваційного розвитку на мікро- та макрорівнях, проблеми оптимізації фінансово-господарської діяльності суб'єктів підприємництва, теоретичні та практичні аспекти розвитку менеджменту та маркетингу в Україні.

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори та їх наукові керівники.

УДК 330
ББК 65.0

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С.Сковороди, 2020

Резенькова М. С. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	128
Маршева Є. О. СПІВРОБІТНИЦТВО СОТ ТА УКРАЇНИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	132
Удовиченко Д. О. ДОСЯГНЕННЯ НОБЕЛІВСЬКИХ ЛАУРЕАТІВ З ЕКОНОМІКИ У 2018 , 2019 РОКАХ	137
СЕКЦІЯ 2. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ БІЗНЕСУ ТА ФІНАНСІВ	141
Коваль К. О. ФУНКЦІЇ, РОЛЬ ТА ПРОБЛЕМИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ.....	141
Біліченко В. І. СВІТОВА ПРАКТИКА СПРИЯННЯ МОЛОДІЖНОМУ ІННОВАЦІЙНОМУ ПІДПРИЄМНИЦТВУ	144
Олійник М. М. ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕПОНИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ.....	148
Власенко Я. В. ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ.....	152
Заскалько О. М. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	154
Болховецька В. Ю. РОЗВИТОК МАЛОГО БІЗНЕСУ В СКЛАДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ УКРАЇНИ	158
Поливяна А. П. ДЕРЖАВНІ ТА РЕГІОНАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ	162
Прокопчук К. С. МАЛИЙ БІЗНЕС: ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИВАННЯ В УКРАЇНІ	166
Гладченко В. О. КОНКУРЕНЦІЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ РИНКОВОГО МЕХАНІЗМУ	170
Андреасян Е. С., Новіков А. О. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТОКІВ – ОСНОВА ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ОЦІНКИ ВИТРАТ І РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	172
Копилова Д. А. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	178

Удовиченко Дмитро Олексійович
ХНПУ імені Г.С.Сковороди
юридичний факультет, спеціальність «Економіка», 2 курс, 24 група
Науковий керівник – к.е.н., професор кафедри
економічної теорії, фінансів і обліку Радченко Л. П.

ДОСЯГНЕННЯ НОБЕЛІВСЬКИХ ЛАУРЕАТІВ З ЕКОНОМІКИ У 2018 , 2019 РОКАХ

Нобелівська премія є найвищим визнанням наукових досягнень діячів різних країн світу незалежно від національності у галузях фізики, хімії, медицини, літератури, у боротьбі за мир та у розвитку економічної науки [1, с.443].

Нобелівська премія з економіки - це премія Шведського центрального банку за досягнення в розвитку економічних наук пам'яті Альфреда Нобеля. Вона є найпрестижнішою в світі премією в сфері економічних наук, заснованою Банком Швеції в 1968 році з нагоди свого 300-річчя.

«Приз за досягнення в економічній науці пам'яті Альфреда Нобеля» технічно не є Нобелівською премією. Винахідник динаміту Нобель заповів гроші на премії в п'яти інших сферах: хімії, фізиці, медицині, літературі та премію миру. Премію з економіки вперше було присуджено в 1969 році. Спонсором її виступає шведський державний банк, а не нобелівський фонд. Лауреатів визначає Шведська королівська академія наук, як і у випадку з фізикою і хімією, і нагороджують всіх одночасно [3]. Премія видатним економістам не входила у заповіт мільярдера і філантропа Нобеля, однак присуджується за тими ж правилами, що й у точних науках і літературі: в Стокгольмі діє Нобелівський комітет з економіки. Але у порівнянні з іншими преміями, в економіці більш обмежене коло фахівців, які мають право висувати кандидатів: це члени Шведської академії наук, лауреати минулих років, професори університетів Швеції, Данії, Фінляндії, Ісландії та Норвегії.

Шведська королівська академія наук щороку в день народження Альфреда Нобеля – 21 жовтня оголошує ім'я лауреата премії, попередньо обравши його з

кандидатур, що представлені Комітетом присудження премії з економіки пам'яті Альфреда Нобеля. Нагородження лауреата премії з економіки відбувається разом з лауреатами в інших галузях в річницю смерті Альфреда Нобеля 10 грудня. Кожному лауреату вручається медаль, диплом та грошова винагорода. В 2019 році розмір Нобелівської премії становив 1,1 млн. дол. США. Загалом за період з 1969 премія присуджувалася 51 раз, а її лауреатами ставали 84 вчених [2]. Лауреати представляють Нобелівські лекції, які публікуються у спеціальному виданні – «Нобелівські лауреати» [1].

У 2018 році, як повідомив Нобелівський комітет, 50-ту Нобелівську премію з економіки отримали американці Вільям Нордхаус та Пол Ромер за інтеграцію кліматичних змін та технологічних інновацій в економічний аналіз. Відповідно до заяви комітету, вчені «розробили методи дослідження найбільш фундаментальних та невідкладних проблем нашого часу - створення стійкого і стабільного зростання світової економіки».

Професор Нордхаус із Єльського університету США став першим дослідником, який створив модель, що описує взаємозв'язок між економікою та кліматом, показав вплив кліматичних змін при довгостроковому макроекономічному аналізі. Нордхаус почав працювати над цією темою у 1970-х роках, оскільки вчені тоді все більше хвилювались, що спалювання викопного палива може призвести до потепління клімату. У середині 1990-х він створив інтегровану модель для опису глобального взаємозв'язку між економікою та кліматом. Модель Нордхауса зараз широко застосовується для дослідження того, як економіка та клімат спільно еволюціонують. Її використовують для оцінки наслідків кліматичної політики держав, наприклад, результатів введення податку на вуглець [3].

Професор Ромер з Бізнес-школи Нью-Йоркського університету США показав, як економічні сили керують бажанням фірм випускати нові ідеї та інновації. Попередні макроекономічні дослідження підкреслювали роль технологічних інновацій як основного фактору економічного зростання, але не моделювали, як економічні рішення та ринкові умови визначають створення

нових технологій. Праця Ромера, яку він опублікував у 1990 році, заклала основу того, що зараз називають теорією ендогенного зростання. Вона пояснює, як ідеї відрізняються від інших товарів і вимагають особливих умов для процвітання на ринку. Теорія Ромера породила величезну кількість нових досліджень регуляцій та політик, які заохочують нові ідеї та забезпечують довгострокове процвітання [3]. Результати досліджень Нордхауса і Ромера значно розширили масштаби економічного аналізу шляхом побудови моделей, які пояснюють, як ринкова економіка взаємодіє з природою та знаннями, інноваціями.

Нобелівської премії з економіки 2019 року удостоєні Абхіджит Банерджі, Естер Дюфло і Майкл Кремер за дослідження та експериментальний підхід до викорінювання глобальної бідності. Абхіджит Банерджі і Майкл Кремер - американські економісти, а Естер Дюфло - французько-американська дослідниця. Банерджі - уродженець Індії, професор Массачусетського технологічного інституту США. Дюфло також працює в цьому інституті, вона дружина Банерджі і його колишня аспірантка. А Кремер - науковий консультант в Інституті інновацій для боротьби з бідністю (штат Коннектикут) США. Естер Дюфло - друга в історії жінка-лауреат премії пам'яті Нобеля з економічних наук. Крім того, у 46 років Дюфло стала наймолодшим лауреатом, змістивши з цієї позиції Кеннета Ерроу, який отримав премію у 1972 році в 51 рік.

Як відзначили експерти, дослідження лауреатів цього року «істотно поліпшили наші можливості з боротьби з глобальною бідністю» і всього за два десятиліття змінили економіку розвитку, яка стала галуззю досліджень, що процвітає [4]. У середині 1990-х років Кремер, Банерджі і Дюфло запропонували шукати науково обґрунтовані шляхи викорінювання бідності, вивчаючи конкретні питання, наприклад, як поліпшити результати навчання дітей у школі і стан їхнього здоров'я. Почавши роботу в Кенії, вчені поступово поширили експерименти і на інші країни. Експерименти давали часом несподівані результати. Так, вивчаючи наслідки витрачання грошей на освіту

серед бідноти, вчені з'ясували, що традиційні напрямки субсидій - додаткові вчителі, безкоштовні обіди, шкільна форма і стипендії - збільшують об'єм навчання.

Однак ефект на кожен вкладений долар виявився в 15 разів більше, коли ті самі гроші були витрачені на інформаційну кампанію, яка пояснює вигоди і переваги освіти.

Та в десять разів більше, якщо витратити ті самі кошти на дегельмінтизацію - боротьбу з паразитами, які, за даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, стримують фізичний і когнітивний розвиток дітей, відповідно, обмежують прогрес в освіті і затримують економічний розвиток.

Отже, запропоновані цими вченими методи сьогодні стали домінантним видом експериментальних досліджень в економічній науці під час вивчення проблем розвитку освіти та економічного розвитку суспільства.

Список використаних джерел:

1. Нобелівська премія та нобелівські лауреати з економіки. – Курс економічної теорії. Навчальний посібник / За ред. Акад. І.Ф.Прокопенка. – Харків: ХНПУ імені Г.С.Сковороди, 2007. – 484с. 2. Нобелівська премія з економіки. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/...%D0%> (Дата звернення 12.05.2020). 3. 50-ту Нобелівську премію з економіки отримали американці. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-45785722> (Дата звернення 05.05.2020). 4. Премії Шведського національного банку з економічних наук пам'яті Альфреда Нобеля 2019 року. URL: <https://ua.korrespondent.net/tech/science/4148087-rak-zlydni-y-ekzoplanety-za-scho-daly-nobel-2019> (Дата звернення 12.04.2020).